

POSTANOWIENIE

Dnia 9 lutego 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Józef Frąckowiak

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa I. sp. z o.o. w W.

przeciwko Przedsiębiorstwu [...]

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 9 lutego 2018 r.,

zażalenia strony powodowej na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 8 września 2017 r., sygn. akt VI ACa .../16,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Powódka wniosła zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 25 maja 2017 r. w przedmiocie odrzucenia jej apelacji. Ze względu na dostrzeżony brak należnej opłaty od wniesionego środka zaskarżenia zarządzeniem z dnia 27 lipca 2017 r. powodowa Spółka została wezwana do uiszczenia opłaty sądowej od zażalenia w kwocie 760 zł. Zarządzenie zostało doręczone stronie w dniu 7 sierpnia 2017 r., zaś należna opłata została uiszczona

przez Spółkę w dniu 17 sierpnia 2017 r., a więc po upływie tygodniowego terminu do usunięcia braku formalnego wniesionego pisma procesowego. Pismem z dnia 17 stycznia 2017 r. powodowa Spółka wniosła o przywrócenie terminu do uiszczenia opłaty od zażalenia.

Postanowieniem z dnia 8 września 2017 r. Sąd Apelacyjny odrzucił wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia opłaty od zażalenia (pkt 1) oraz odrzucił zażalenie z dnia 19 czerwca 2017 r. (pkt 2). Sąd Apelacyjny wskazał, że z treści wniosku o przywrócenie terminu wynika, iż żaląca domaga się przywrócenia terminu do uiszczenia opłaty sądowej. Tak sformułowane żądanie wniosku nie znajduje oparcia ze względu na brzmienie art. 169 § 3 k.p.c. Opłacenie pisma procesowego nie stanowi bowiem odrębnej czynności procesowej, lecz jest jedynie elementem składowym czynności procesowej, za którą należy uznać wyłącznie wniesienie środka odwoławczego wolnego od braków formalnych i fiskalnych. Czynnością procesową czyniącą zadość wymogom z art. 169 § 3 k.p.c. powinno być zatem wniesienie przez powodową Spółkę zażalenia wolnego od braków formalnych i fiskalnych. Oznacza to, że tylko wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia zażalenia jest dopuszczalny w świetle art. 168 w zw. z art. 169 k.p.c. Wobec tego żądanie przez Spółkę przywrócenia terminu do uiszczenia opłaty sądowej od wniesionego zażalenia nie czyniło zadość wymaganiom, co uzasadniało odrzucenie wniosku o przywrócenie terminu na podstawie art. 171 k.p.c. Konsekwencją odrzucenia wniosku o przywrócenie terminu było również odrzucenie zażalenia z dnia 19 czerwca 2017 r. jako nieopłaconego w terminie.

Zażalenie na rozstrzygnięcie zawarte w punkcie 2 postanowienia Sądu Apelacyjnego wniosła powodowa Spółka, zarzucając Sądowi Apelacyjnemu niezasadne odrzucenie zażalenia w sytuacji, w której powódka skutecznie wniosła wniosek o przywrócenie terminu do uzupełnienia braków zażalenia. W zażaleniu zawarto także wniosek na podstawie art. 380 k.p.c. o dokonanie kontroli zasadności postanowienia Sądu drugiej instancji w przedmiocie wniosku powódki o przywrócenie terminu do uiszczenia opłaty od zażalenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W sprawie strona, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, ograniczyła swój wniosek o przywrócenie terminu wyłącznie do „żądania przywrócenia terminu od opłacenia zażalenia”. Przewidziana w art. 168 § 1 k.p.c. możliwość przywrócenia terminu do dokonania czynności procesowej, który został przekroczony, dotyczy wyłącznie czynności procesowej, a nie jej elementów składowych kreujących ją lub tworzących jej formę. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, że Kodeks postępowania cywilnego w sposób ścisły reguluje dopuszczalność, kształt oraz terminy czynności procesowych, co sprawia, że czynność dokonana z uchybieniem stawianym jej wymaganiom formalnym jest nieskuteczna. Środki odwoławcze mają charakter złożony i ustawa stawia im wiele sformalizowanych wymagań, których niespełnienie albo nieuzupełnienie w wyznaczonym terminie powoduje, że czynność nie wywołuje związanych z nią skutków prawnych. Z tych względów przewidziana w art. 168 § 1 k.p.c. możliwość przywrócenia terminu do dokonania czynności procesowej, który został przekroczony, dotyczy czynności procesowej, a nie jej elementów składowych kreujących ją lub tworzących jej formę (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 27 stycznia 2005 r., II UZ 48/04, nie publ., z dnia 22 lutego 2006 r., III CZ 4/06, nie publ., z dnia 11 stycznia 2008 r., V CZ 121/07, nie publ., z dnia 9 lipca 2008 r., V CZ 44/08, OSNC-ZD 2009, nr B, poz. 55).

W uzasadnieniu uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 maja 2000 r., III ZP 1/00 (OSNC 2001, nr 1, poz. 1) wyjaśniono, że złożenie wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia środka odwoławczego aktualne jest zarówno wtedy, gdy po podjęciu tej czynności, sąd - stwierdziwszy przekroczenie terminu do jej dokonania - wcześniej środek ten odrzucił, jak również wtedy, gdy przed podjęciem tej czynności strona zdaje sobie sprawę z uchybienia terminowi i wnosi o jego przewrócenie. W okolicznościach sprawy oznacza to, że w związku z uchybieniem przez stronę powodową dokonania w terminie wszystkich czynności składających się na złożoną czynność procesową, jaką było wniesienie zażalenia, czynność ta nie była skuteczna, wobec czego aktualizował się obowiązek ponownego dokonania tej czynności procesowej wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do jej dokonania. Zasadnie więc Sąd Apelacyjny odrzucił wniosek o przywrócenie terminu do uiszczenia opłaty od zażalenia, jako nie dotyczący

czynności procesowej w postaci wniesienia zażalenia, a więc niespełniający wymagań przewidzianych w art. 168 § 1 k.p.c., a w konsekwencji odrzucił także wcześniej wniesione zażalenie, których braków fiskalnych strona powodowa nie uzupełniła w terminie.

Z tych względów na podstawie art. art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzeczono, jak w sentencji.

kc

jw